
Ladislav Kareš

BUDÚCNOSŤ AUDÍTORSKÝCH SLUŽIEB V KONTEXTE POŽIADAVIEK VEREJNÉHO ZÁUJMU

Úvod

V dnešnej dobe sme svedkami neustále sa meniacich skutočností v rôznych oblastiach spoločenského, politického a ekonomického života. Permanentne sa meniace okolie nášho záujmu postihlo aj oblasť auditu. V poslednom období došlo k významných zmenám v právnej úprave auditu. Prijatie *harmonizovanej Smernice Európskeho Parlamentu a Rady 2006/43/ES o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok v znení neskorších úprav (Smernica európskeho parlamentu a rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ako aj Smernica európskeho parlamentu a rady 2014/56/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorou sa mení smernica 2006/43/ES o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok)*, ako aj prijatie *zákona č. 540/2007 Z.z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu (zákona č.423/2015 Z.z. o štatutárnom audite s účinnosťou od 1.1.2016 resp. 17.6.2016)* viedlo k tomu, že v audítorských a uisťovacích službách sme sa dostali do bodu, keď môžeme ignorovať výzvy volajúce po zmene a môžeme sa snažiť im vzdorovať, môžeme si prestať všímať potreby rozličných zainteresovaných skupín a skôr či neskôr budeme čeliť riziku, že pre ne už nebudeme natoľko významní, alebo môžeme uvítať zmenu, prijať inovatívnejší – niekedy aj sebakritickejší – prístup a sami začať ponúkať nové myšlienky.

1 AUDIT – CIEĽ, PREDMET A FUNKCIE AUDITU

Cieľom účtovníctva a auditu je dosiahnuť účinnejšie, transparentnejšie a dôveryhodnejšie finančné vykazovanie, ktoré umožní prijímať informovanejšie rozhodnutia. Aby sme kráčali správnym smerom, ktorý nás privedie k naplneniu uvedeného cieľa mali by sme sa usilovať o nasledovné ciele:

- zvyšovať nielen kvalitu audítorských a uisťovacích služieb, ale aj dôveryhodnosť a spoľahlivosť audítorských služieb,
- skvalitňovať rozličné formy komunikácie audítorov,
- prehľbiť úlohu audítorov a služieb, ktoré poskytujú, aby mohli lepšie reagovať na potreby zainteresovaných osôb.

(https://www.surveymonkey.com/s/discussion_future_of_audit_and_assuran;)

Audítorská profesia sa vždy snažila o maximálnu kvalitu auditu. Udalosti posledných rokov ukázali, že je rovnako dôležitá pre tých, ktorí vypracúvajú účtovné závierky a výročné správy, investorov ako aj pre regulátorov.

Slovo **audit** je latinského pôvodu. Odvodzuje sa z latinského slova „audire“, ktorého pôvodný význam je počúvanie, no v súčasnosti sa používa vo význame nezávislého overovania. Takéto úzke chápanie slova audit však nezahŕňa všetky jeho aspekty, ale sústreďuje sa iba na časť nazývanú audit finančných výkazov (účtovnej závierky). Audit v širšom slova zmysle však predstavuje systematický proces objektívneho získavania a vyhodnocovania dôkazov, týkajúcich sa informácií o rôznych (nielen ekonomických) činnostiach a udalostiach, s cieľom zistiť mieru súladu medzi týmito informáciami a stanovenými kritériami a oznámiť výsledky zainteresovaným stranám.

Účelom auditu finančných výkazov (účtovnej závierky) je umožniť audítorovi vyjadriť názor, či sú finančné výkazy (je účtovná závierka) zostavené(á) vo všetkých významných súvislostiach v súlade so stanoveným rámcom finančného vykazovania. Audítor uskutočňuje audit v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi – ISA. Rozsah auditu predstavuje uplatnenie audítorských postupov nevyhnutných na dosiahnutie **cieľa auditu**. Postupy, ktoré sú potrebné na uskutočnenie auditu v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi, si určí audítor vzhľadom na požiadavky platných štandardov, príslušných profesijných organizácií, legislatívy a kde je to vhodné, podľa podmienok prijatej zákazky a pravidiel finančného výkazníctva (príslušného rámca finančného vykazovania).

Všeobecne možno **audítorstvo** charakterizovať ako samostatnú účelovú profesiu, orientovanú na mnohostranné skúmanie a ucelené, kvalifikované hodnotenie podniku ako dynamického objektu, s jednoznačným záverom z hľadiska účelu, pre ktorý sa objednáva. Tento účel formuluje objednávateľ a audítor sa zaväzuje poskytnúť mu kvalifikované (profesionálne) závery pre rozhodovanie. (Laučík, Z.: Úvod k prekladu Leffson V. – Audítorstvo. Bratislava. Elán. 1993)

Na základe uvedenej definície môžeme konštatovať, že **základným cieľom auditu** je zvýšenie vierohodnosti účtovných informácií tých spoločností, ktoré povinne zverejňujú finančné výkazy (účtovné závierky) a výročné správy, a ktoré majú povinnosť overenia finančných výkazov (účtovnej závierky) audítorom. **Druhotným** (odvodeným) **cieľom auditu** je jeho morálne a preventívne pôsobenie proti vzniku chýb a podvodov.

Ciele a funkcie auditu je však treba chápať i v kontexte širších súvislostí s účtovným, ekonomickým ale aj sociálnym okolím. Je všeobecne známe, že audit vznikol z objektívnej potreby odstránenia, alebo zníženia informačnej asymetrie vyvolanej oddelením výkonu vlastníckych práv a výkonu bežného riadenia spoločnosti. Jeho

primárnou funkciou je teda zvyšovanie vierohodnosti ekonomických a predovšetkým účtovných informácií, ktoré sú prezentované vlastníkom spoločnosti. Výročné správy, individuálne a konsolidované účtovné závierky (finančné výkazy) sú zrejme hlavnými príkladmi informačných tokov, ktoré predkladá spoločnosť nielen vlastníkom, ale aj ostatným používateľom týchto informácií. Zníženie ich entropie dodaním požadovaných informácií v podobe správy audítora je teda základnou funkciou auditu.

Audítor je jedným prvkom celého ekosystému finančných a nefinančných výkazov v rámci širšieho prostredia zameraného na spravovanie spoločnosti. Hodnota auditu spočíva vo zvýšení dôvery v účtovné závierky. Na účtovné závierky však výrazne vplývajú záležitosti, ktoré audítor nemôže ovplyvniť. Takže, ak je rámec finančného vykazovania nedostatočný a spravovanie spoločnosti, posúdenie rizík a kontrolné opatrenia prijaté manažmentom sú neadekvátne, nemožno očakávať, že audit – spĺňajúci hoci i tie najvyššie kvalitatívne kritériá – podstatne zvýši dôveryhodnosť a spoľahlivosť auditovaných účtovných závierok a výročných správ.

Jedným z najdôležitejších faktorov pre budúcnosť audítorských a uist'ovacích služieb je maximálne efektívne využívanie informačných technológií (IT) pri výkone auditu. Informačné technológie v audítorskej profesii pravdepodobne spôsobia prevrat technológie na spracovanie veľkých objemov dát (Big Data). V budúcnosti sa bude čoraz častejšie využívať automatizácia na odsúhlasovanie údajov, na výbery aj testovanie vzoriek, na zložité prepočty a iné podobné úkony. Vzhľadom na čoraz väčšie požiadavky na transparentnosť a rastúce očakávania treba zlepšiť informatívnu hodnotu audítorskej správy. Projekt zameraný na oblasť správy audítora ako projekt najvyššej priority navrhuje nové požiadavky vrátane nových reportingových oblastí v audítorskej správe z auditu verejného sektora, ako napríklad špeciálne časti o najdôležitejších záležitostiach auditu, vhodnosti účtovania na základe predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti spoločnosti, nezávislosti audítora a zodpovednosti audítora. Návrhy nových správ možno považovať za experiment, a čas ukáže, či sa týmto spôsobom dajú naplniť očakávania používateľov. Navrhli sa aj ďalšie možnosti, vďaka ktorým by boli audítorské správy v budúcnosti ešte inovatívnejšie. Profesia by mala pouvažovať o niektorých návrhoch:

- zavedenie hodnotiaceho alebo bodovacieho systému ?
- častejšie predkladanie správ ?
- iné spôsoby komunikácie ?

(https://www.surveymonkey.com/s/discussion_future_of_audit_and_assuran;)

Zrejme je čosi pravdy na tvrdení, že sa profesia príliš zameriava na štatutárny audit, ktorý sa vykonáva v medziach náročného rámca regulačných predpisov a zodpovednosti, čo môže brániť inovácii. Musíme využiť svoje odborné skúsenosti a jedinečné zručnosti a

vypracovať iné riešenia, ktoré lepšie naplnia potreby zainteresovaných osôb. Audítor tak môže poskytnúť pridanú hodnotu v rôznych oblastiach netýkajúcich sa len audítorských služieb v užšom slova zmysle.

Zo strany používateľov finančných výkazov (účtovných závierok) sa zvyšuje dopyt po istom druhu uistenia k prvej časti výročnej správy (front half of the annual report). Aj vývoj v oblasti správ týkajúcich sa podnikovej a spoločenskej zodpovednosti (Corporate and Social Responsibility – CSR), životného prostredia a riadenia spoločnosti (Environmental, Social Governance – ESG) a integrované správy (Integrated Reporting – IR) môže viesť k istej forme uistenia, ak si ho budú zainteresované osoby alebo trh želať. K zvýšeniu dôveryhodnosti by určite prispelo uistenie o týchto rôznych súčastiach správ.

2 AUDÍTORSKÉ ŠTANDARDY AKO ZÁKLAD PRE UISŤOVACIE SLUŽBY

Účtovní odborníci a audítori sa v súčasnosti pri poskytovaní svojich služieb do veľkej miery spoliehajú na používanie (globálnych) štandardov. (Napríklad Medzinárodné audítorské štandardy (International Standards on Auditing - ISAs), Medzinárodné štandardy pre zákazky na uisťovacie služby (International Standards on Assurance - ISAEs) a Medzinárodné štandardy pre zákazky na preverenie (International Standards on Review Engagements - ISREs), Medzinárodné štandardy na súvisiace služby (International Standards on Related Services - ISRSs), Medzinárodné štandardy na kontrolu kvality (International Standards on Quality Control - ISQCs), Medzinárodný etický kódex (International Code of Ethics), Medzinárodné štandardy finančného výkazníctva (International Financial Reporting Standards - IFRS), IFRS pre malé a stredne veľké podniky (SME), Medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor (International Public Sector Accounting Standards - IPSAS) a všetky platné medzinárodné, vnútroštátne alebo lokálne ekvivalenty.) Používanie takýchto kvalitných štandardov bolo a je hlavným charakteristickým prvkom profesie, ktorý je na nesmierne konkurenčnom trhu aj naďalej relevantný. Subjekty určujúce štandardy musia zabezpečiť ich neustálu aktualizáciu, aby nebránili inovácii a vývoju, ku ktorému dochádza v praxi.

Medzinárodná federácia účtovníkov („IFAC“) slúži verejnému záujmu tým, že prispieva k zvýšeniu transparentnosti, zodpovednosti a porovnateľnosti finančného výkazníctva (účtovných závierok), prispieva k rozvoju účtovníckej a audítorskej profesie. IFAC v rámci svojho mandátu v oblasti verejného záujmu prispieva k tvorbe, prijímaniu a uplatňovaniu kvalitných medzinárodných audítorských a uisťovacích štandardov, predovšetkým prostredníctvom podpory Rady pre medzinárodné štandardy pre audit a uisťovacie služby („IAASB“). IFAC poskytuje tejto nezávislej rade vytvárajúcej štandardy ľudské zdroje, zariadenia, komunikačnú podporu a financovanie a zabezpečuje nominácie a výberové konanie členov rady.

Cieľom IAASB je vypracovať súbor medzinárodných štandardov a iných usmernení, ktoré sa budú uznávať na celom svete. Usmerneniami IAASB sa riadia zákazky na audit, preverenie, iné uisťovacie a súvisiace služby vykonávané v súlade s medzinárodnými štandardmi. Nie sú nadradené miestnym zákonom ani predpisom, ktoré v konkrétnom štáte upravujú audit historickej účtovnej závierky alebo zákazky na uistenie týkajúce sa iných informácií, ktoré treba dodržiavať v súlade s vnútroštátnymi normami. Záväznosť medzinárodných štandardov vydaných Radou pre medzinárodné štandardy pre audit a uisťovacie služby IAASB sa zameriava na:

- *Medzinárodné audítorské štandardy (International Standards on Auditing - ISA)*, ktoré sa uplatňujú pri audite historických finančných informácií.
- *Medzinárodné štandardy pre zákazky na preverenie (International Standards on Review Engagements - ISRE)*, ktoré sa uplatňujú pri preverení historických finančných informácií.
- *Medzinárodné štandardy pre zákazky na uisťovacie služby (International Standards on Assurance Engagements - ISAE)*, ktoré sa uplatňujú pri zákazkách na uisťovacie služby iné ako audit alebo preverenie historických finančných informácií.
- *Medzinárodné štandardy na súvisiace služby (International Standards on Related Engagements - ISRS)*, ktoré sa uplatňujú pri zákazkách na zostavenie, zákazkách na uplatnenie dohodnutých postupov na informácie a zákazkách na iné súvisiace služby podľa špecifikácií IAASB.

Štandardy ISA, ISRE, ISAE a ISRS sa spoločne označujú ako **Štandardy IAASB pre zákazky**.

- *Medzinárodné štandardy na kontrolu kvality (International Standards on Quality Control - ISQC)*, ktoré sa uplatňujú na všetky služby, na ktoré sa vzťahujú Štandardy IAASB pre zákazky.

Štandardy ISA sa vzťahujú na audit finančných výkazov (účtovnej závierky) vykonávaný nezávislým audítorom. Pri ich uplatnení na audit iných historických finančných informácií ich treba upraviť podľa okolností. Záväznosť štandardov ISA je uvedená v štandarde ISA 200. Základné princípy a nevyhnutné postupy štandardu sa uplatňujú vždy, keď sú pre okolností zákazky relevantné. Za mimoriadnych okolností však môže audítor považovať za potrebné odkloniť sa od relevantného nevyhnutného postupu, aby dosiahol jeho účel. Keď takáto situácia nastane, audítor je povinný zdokumentovať, ako sa vykonaním alternatívnych postupov dosiahol účel postupu a, ak to nie je inak zrejmé, aj dôvody odklonu od postupu. Predpokladá sa, že audítor bude považovať za potrebné odkloniť sa od relevantného nevyhnutného postupu iba za špecifických okolností zákazky, keď by bol daný postup neúčinný. Rozsah pôsobnosti, dátum nadobudnutia účinnosti a všetky osobitné obmedzenia aplikovateľnosti konkrétneho medzinárodného štandardu sú uvedené v danom štandarde.

V januári 2015 Medzinárodná federácia účtovníkov (IFAC) vydala a zverejnila **záverečné znenie štandardov** ohľadom vylepšení týkajúcich sa správy nezávislého audítora. Zmeny sa týkajú týchto štandardov:

ISA 700 (revidovaný) Formovanie stanoviska k finančným výkazom a správa nezávislého audítora (Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements.) Tento štandard sa zaoberá zodpovednosťou audítora za sformovanie stanoviska k finančným výkazom. Takisto sa zaoberá formou a obsahom audítorskej správy vydanéj ako výsledok auditu finančných výkazov.

Nový ISA 701 Uvádzanie kľúčových záležitostí auditu v správe nezávislého audítora (Zatiaľ ide len o neoficiálny slovenský preklad názvu štandardu) anglická verzia znie: Communicating Key Audit Matters in the Independent Auditor's Report

ISA 705 (revidovaný) Modifikácie stanoviska v správe nezávislého audítora (Modifications to the Opinion in the Independent Auditor's Report). Cieľom štandardu je stanoviť, kedy musí byť správa audítora modifikovaná, a formu a obsah týchto modifikácií.

ISA 706 (revidovaný) Odseky so zdôraznením skutočnosti a odseky o iných skutočnostiach v správe nezávislého audítora (Emphasis of Matter Paragraphs and Other Matter Paragraphs in the Independent Auditor's Report). Cieľom tohto štandardu je poskytnúť audítorovi návod v otázkach doplňujúcich informácií v audítorskej správe, keď audítor považuje za potrebné upozorniť používateľov na skutočnosti prezentované alebo zverejnené vo finančných výkazoch, ktoré sú natoľko dôležité, že sú zásadné na pochopenie finančných výkazov používateľmi, alebo na skutočnosti, ktoré sú relevantné na pochopenie auditu, zodpovednosti audítora alebo audítorskej správy zo strany používateľov.

ISA 570 (revidovaný) Nepretržité pokračovanie v činnosti (Going Concern). Cieľom tohto štandardu je poskytnúť návod na zodpovednosť audítora pri audite finančných výkazov vzhľadom na predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti, ktorý sa uplatňuje pri zostavení finančných výkazov.

ISA 260 (revidovaný) Komunikácia s osobami poverenými spravovaním (Communication with Those Charged with Governance). Cieľom tohto štandardu je poskytnúť návod na komunikáciu medzi audítorom a osobami poverenými spravovaním účtovnej jednotky o otázkach auditu, ktoré vyplynuli z auditu finančných výkazov.

V apríli 2015 Medzinárodná federácia účtovníkov (IFAC) vydala a zverejnila *ISA 720 (revidovaný) Zodpovednosť audítora vo vzťahu k iným informáciám (The Auditor's Responsibilities Relating to Other Information in Documents Containing Audited Financial Statements).* Cieľom tohto štandardu je poskytnúť návod na posudzovanie ostatných informácií, o ktorých audítor nemá povinnosť vypracovať správu, a ktoré sú uvedené v dokumentoch, ktoré obsahujú auditované finančné výkazy.

3 SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU AKO INICIÁTOR ZMIEN V AUDÍTORSKÝCH SLUŽBÁCH

V roku 2013 bola prijatá Smernica európskeho parlamentu a rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS. V tejto smernici v kapitole 7 a predovšetkým v kapitole 8 – Audit je deklarovaná požiadavka aby členské štáty EU zabezpečili, aby audit účtovných závierok subjektov verejného záujmu, stredne veľkých a veľkých podnikov vykonal jeden alebo viac štatutárnych audítorov alebo audítorských spoločností schválených členskými štátmi na vykonávanie štatutárnych auditov na základe smernice 2006/43/ES.

Štatutárni audítori alebo audítorské spoločnosti taktiež vyjadria svoj názor na to či je správa o hospodárení v súlade s účtovnou závierkou za rovnaký účtovný rok a či sa správa o hospodárení vypracovala v súlade s uplatniteľnými právnymi požiadavkami, uvedú, či na základe poznania a porozumenia podniku a jeho prostredia získaných počas auditu, audítor alebo audítorská spoločnosť zistili významné nesprávnosti v správe o hospodárení, pričom uvedú charakter každej takejto nesprávnosti. (NEWSLETTER FOR THE EUROPEAN UNION. 2014. Smernice 2013/34/EU o ročných a konsolidovaných účtovných výkazov a súvisiacich správach. [online]. [cit. 8. 11. 2015]. Dostupné na internete: <http://www.newslettereuropean.eu/directive-201334eu-annual-consolidated-financial-statements-related-reports/>)

Zmena smernice 2006/43/ES, pokiaľ ide o správu audítora je nasledovná:

Správa audítora obsahuje úvod, ktorý obsahuje aspoň označenie účtovnej závierky, ktorá je predmetom štatutárneho auditu, spolu s popisom rámca finančného výkazníctva použitého pri zostavovaní účtovnej závierky, vymedzenie rozsahu štatutárneho auditu, v ktorom sa aspoň identifikujú audítorské štandardy, podľa ktorých sa štatutárny audit vykonal, názor audítora, ktorý je buď nepodmienенý, podmienený alebo záporný a v ktorom sa jasne uvádza názor štatutárneho audítora na to či ročná účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade s príslušným rámcom finančného výkazníctva, a ak je to vhodné, či je ročná účtovná závierka v súlade so štatutárnymi požiadavkami. Ak nie je možné, aby štatutárny audítor vyjadril názor, správa musí obsahovať odmietnutie vyjadrenia názoru. Ďalej správa obsahuje odkaz na akékoľvek záležitosti, ktoré štatutárny audítor zdôraznil, bez toho, aby vyjadril podmienený názor.

V roku 2014 bola prijatá Smernica európskeho parlamentu a rady 2014/56/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorou sa mení smernica 2006/43/ES o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok. Dôvodom prijatia tejto novely bolo, že Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES sa ustanovujú podmienky schvaľovania a registrácie osôb vykonávajúcich štatutárny audit, pravidlá o nezávislosti, objektívnosti a profesijnej etike, ktoré sa uplatňujú na uvedené osoby, ako aj rámec pre

verejný dohľad nad nimi. Je však potrebné ďalej harmonizovať uvedené pravidlá na úrovni Únie, aby sa umožnila väčšia transparentnosť a predvídateľnosť požiadaviek, ktoré na také osoby uplatňujú, a aby sa zlepšila ich nezávislosť a nestrannosť vo vykonávaní ich úloh. Rovnako je dôležité zvýšiť minimálnu úroveň zblíženia, pokiaľ ide o audítorské štandardy, na základe ktorých sa vykonávajú štatutárne audity. Okrem toho, v snahe posilniť ochranu investora je dôležité posilniť verejný dohľad nad štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami tým, že sa posilní nezávislosť orgánov verejného dohľadu Únie a delegujú sa na ne primerané právomoci vrátane prešetrovacích právomocí a právomoci ukladať sankcie s cieľom odhaľovať porušenia platných predpisov, odrádzať od nich, ako aj predchádzať takýmto porušeniam v súvislosti s poskytovaním audítorských služieb štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami.

Záver

Vzhľadom na podstatný verejný význam subjektov verejného záujmu, ktorý vyplýva z rozsahu a zložitosti ich činnosti alebo z povahy ich činnosti, je potrebné posilniť dôveryhodnosť auditovaných účtovných závierok subjektov verejného záujmu. Z toho dôvodu sú osobitné ustanovenia o štatutárnom audite subjektov verejného záujmu uvedené v smernici 2006/43/ES ďalej rozvinuté v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014. Ustanovenia o štatutárnych auditoch subjektov verejného záujmu stanovené v tejto smernici by sa mali vzťahovať na štatutárnych audítorov a audítorské spoločnosti, len pokiaľ vykonávajú štatutárne audity takýchto subjektov.

Obzvlášť dôležité je posilniť nezávislosť ako základný prvok pri vykonávaní štatutárnych auditov. S cieľom posilniť nezávislosť štatutárnych audítorov a audítorských spoločností od auditovaného subjektu pri výkone štatutárneho auditu by štatutárny audítor alebo audítorská spoločnosť a každá fyzická osoba, ktorá môže priamo alebo nepriamo ovplyvniť výsledok štatutárneho auditu, mali byť nezávislí od auditovaného subjektu a nemali by byť zapojení do procesu rozhodovania v auditovanom subjekte.

Výsledkom štatutárneho auditu je vyjadrenie názoru, že účtovné závierky (finančné výkazy) poskytujú pravdivý a verný obraz o auditovaných subjektoch v súlade s príslušným rámcom finančného výkazníctva. Zainteresované strany si však nemusia byť vedomé obmedzení auditu, pokiaľ ide napríklad o významnosť, postupy výberu vzoriek, úlohu audítora v zisťovaní podvodu a zodpovednosť manažérov, ktoré môžu viesť k rozdielu medzi očakávaniami a výsledkom. S cieľom zmenšiť uvedený rozdiel je dôležité jasnejšie vymedziť rozsah štatutárneho auditu.

Je dôležité zabezpečiť vysokú kvalitu štatutárnych auditov v rámci Únie. Všetky štatutárne audity by sa preto mali vykonávať na základe medzinárodných audítorských štandardov, ktoré prijala Komisia. Keďže medzinárodné audítorské štandardy sú navrhnuté tak, aby boli využiteľné pre subjekty všetkých veľkostí, všetkých typov a vo všetkých jurisdikciách, príslušné orgány členských štátov by mali pri posudzovaní rozsahu

uplatňovania medzinárodných audítorských štandardov brať do úvahy rozsah a zložitosť podnikania malých podnikov. Akékoľvek ustanovenie alebo opatrenie prijaté v tejto súvislosti členským štátom by nemalo mať za následok, že štatutárni audítori alebo audítorské spoločnosti nebudú schopní vykonávať štatutárny audit v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi.

Hlavné zásady a priority prijaté v tejto novele smernice 2006/43/ES by mali členské štáty implementovať do svojej legislatívy do roku 2016.

Zmeny sa týkajú predovšetkým oblastí:

- rozsah subjektov verejného záujmu,
- rozšírenie povinností vyplývajúcich zo zákona aj na subjekty verejného záujmu,
- zloženie a kompetencie výboru pre audit,
- zvýšenie nezávislosti a zabezpečenia systému vnútornej kvality audítorov a audítorských spoločností,
- vnútorná organizácia audítorov a audítorských spoločností,
- zavedenie účinných mechanizmov na podporu ohlasovania porušení smernice alebo nariadenia,
- presun niektorých kompetencií zo Slovenskej komory audítorov na Úrad pre dohľad nad výkonom auditu (ďalej len „úrad“),
- zavedenie nových kompetencií pre úrad,

zavedenie nových registračných poplatkov pre audítorov a audítorské spoločnosti, ktoré vykonávajú audit v subjektoch verejného záujmu. (Zákon 423/2015 Z.z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z.z o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Zbierka zákonov s. 4644 č.113/2016).

Kľúčové slová

audit, audítorské služby, verejný záujem, budúcnosť auditu.

Klasifikácia JEL

M4, M42

LITERATÚRA

- [1] KAREŠ, L. 2015. *Teória auditu*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015. 135 s. ISBN 978-80-8168-149-3
- [2] KAREŠ, L., KRIŠKOVÁ, P. 2015. *Audítorské štandardy*. Bratislava. Wolters Kluwer, 2015. 154 s. ISBN 978-80-8168-244-5
- [3] KAREŠ, L. 2015. *Audítorské postupy*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014. 142 s. ISBN 978-80-8168-061-8

-
- [4] KAREŠ, L., KRIŠKOVÁ, P., KŇAŽKOVÁ, V. 2014. *Audítorská dokumentácia*. Bratislava. Wolters Kluwer, 2014. 264 s. ISBN 978-80-8168-145-5
- [5] KAREŠ, L., KRIŠKOVÁ, P. 2013. *Správa audítora*. Bratislava. Súvaha, 2013. 161 s. ISBN 978-80-89265-23-7
- [6] Laučík, Z. 1993. *Úvod k prekladu Leffson V. – Audítorstvo*. Bratislava. Elán. 1993. 255 s. ISBN 80-85331-10-1
- [7] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/56/EU ktorou sa mení smernica 2006/43/ES o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok. Vestník EU L 158/96
- [8] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EU o ročných účtovných závierkach a konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov. Vestník EU L 182/19
- [9] Zákon 423/2015 Z.z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z.z o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Zbierka zákonov s. 4644 č.113/2016

RESUMÉ

Cieľom auditu je dosiahnuť účinnejšie, transparentnejšie a dôveryhodnejšie finančné vykazovanie, ktoré umožní prijímať informovanejšie rozhodnutia. Aby sme kráčali správnym smerom (my audítori), ktorý nás privedie k naplneniu uvedeného cieľa mali by sme sa usilovať nielen o zvyšovanie kvality audítorských a uisťovacích služieb, ale aj dôveryhodnosť a spoľahlivosť audítorských služieb, o skvalitňovanie rozličných foriem komunikácie audítorov, o prehĺbenie úlohy audítorov a audítorských služieb, ktoré poskytujú, aby mohli lepšie reagovať na potreby zainteresovaných strán. Audítorská profesia sa vždy snažila o maximálnu kvalitu auditu. Udalosti posledných rokov ukázali, že je rovnako dôležitá pre tých, ktorí vypracúvajú účtovné závierky a výročné správy, investorov ako aj pre regulátorov. Cieľom tohto príspevku je poukázať práve na tieto skutočnosti a iniciovať verejnú a predovšetkým odbornú diskusiu na túto aktuálnu tému.

SUMMARY

The aim of audit is to reach more effective, more transparent and more confidential financial statements, which are important by express of more inform decision. To achieve the presented aim must auditors develop effort by improvement quality of audit and reassurance services, but also confidentiality and reliability audit services, to better quality of different form auditors communication, to deepen meaning of auditors and audit services, which are providing, by better reaction to needs of all participants. An

auditor profession has always made an effort about maximal quality of audit. The events of last years refer, that an auditor profession is the same important by those who prepare the financial statements and annual reports, investors and regulators, too. The aim of this contribution is point out at these facts and to make initiation public discussion and above all professional discussion on this actual topic.

Kontakt

doc. Ing. Ladislav Kareš, PhD., Katedra účtovníctva a audítorstva, Fakulta hospodárskej informatiky, Ekonomická univerzita v Bratislave. Tel.: 02/6729 5776,
e-mail.: kares@euba.sk